

statow w tamnych krajinach přeměnilo, zdaše so Nam přihódna přiležnosć data, zo bychmy słowjanske ludy, wo kotrychž zdžerženje a spomóženje so wulcy staramy, podpjerali. Jako po tajkim nječerpimy, zo by so jim Naša wótcowska lubosć w něčim njedostawała, tak chcemy, zo by česćowanje swjateju mužow, kotrajž tehdy katholsku wěru rozšěrjawši słowjanske ludy wot zahubjenja k spomóženju přiwjedžeštaj a nětko z njebjeskim zastupowanjom mócnje škitujetaj, přeco šěršo so rozpřestrělo a rozmnožiło. Zo pak by so bóle wujasniło, kajkaj mužej to běštaj, kotrejuž česćowanje a swjećenje katholskemu swětej předstajamy, chcemy z krótka stawiznu jeju skutkow wopisać.

Cyrill a Methodij, ródnaj bratraj, w Solunje (Thessalonika) z wosobneje swójby rodženaj, podaštaj so zahe do Konstantinopola, zo byštaj w samym hlownym měsće narańšeho kraja wyšše wědomosće wuknyłoj. Wobdarjenosć ducha, kiž hižo tehdy w młodźencomaj so wopokazowaše, njewosta potajna; přetož wobaj w krótkim wulcy pokračowaštaj, najbóle pak Cyrill, kotryž tajku khwalbu wědomosće docpě, zo jeho z wosebitym česćowanjom „filosofa“ mjenowachu. Po njedołhim času bu Methodij mnich, Cyrill pak bu za hódneho spóznaty, zo jemu kejžorka Theodora po radže patriarchy Ignacija nadawk přepoda, z tamneje strony Chersonesa přebywacych Chazarow, kotřiž běchu w Konstantinopolu wo přisprawnych duchownych žadali, w křescanskej wěrje rozwučować. A tutón přiwza rad tajki nadawk. Tuž do Chersonesa na Tauridže (Krym) přišedši so khwilu prócowaše, kaž někotři powjedaju, wo nawuknjenje narodneje řeče tuteho ludu; a w tym času poradzi so jemu k dobremu předznamjenju swjate powostawki bamža Klementa I. namakać, a wón je tež lohcy spózna po jara znatym pomnjeću prjedownikow, kaž tež po kótwicy, z kotrejž bě, kaž so wědzeše, zmužity martrać na poručnosć kejžora Trajana do morja storčeny a potom pohrjebany był. Tak drohotny poklad dostawši překhodžowaše města a wsy Chazarow; a tych, kiž běchu z jeho wučbami rozwučeni a z Božej wolu pohnuwani, wobroći po wotstronjenju wšelakeje přiwěry k Jězusej Khrystusej. Hdyž běše nowu křescansku wosadu nanajlěpje založil, da wón tež znamjenity dopokaz wotrjeknjenja a lubosće, hdyž wšitke dary wot wobydlerjow poskićene wotpokaza, z wuwzaćom wuswobodženja njewólnikow, kotřiž bychu křescansku wěru wuznali. Bórzy wróci so Cyrill wjesoly do Konstantinopola a zastupi tež do klóštra Polychrona, hdžež bě so Methodij hižo podał.

Mjez tym bě powjesć zbožownje pola Chazarow dokonjane skutki k Rosćislawej, morawskemu wjerčej, donjesła. Tón, z příkladom Chazarow pohnuty, jednaše z kejžorom Michałom III. wo powołanju někotrych wěrypóslow z Konstantinopola a docpě lohko, štož žadaše. Tuž z telko skutkow hižo zjawna póćiwosć Cyrilla a Methodija a jeju póznata hotowosć k pod-